

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 35/12
Luxembourg, 29. märts 2012

Kohtuotsused kohtuasi C-504/09 P
komisjon vs. Poola
ja C-505/09 P
komisjon vs. Eesti

Euroopa Kohus kinnitab, et komisjon ületas Poola ja Eesti kasvuhoonegaaside saastekvootide ülempiiri kehtestades oma pädevust

Komisjoni apellatsioonkaebused Üldkohtu otsuste peale, millega komisjoni otsused tühistati, tuleb seetõttu rahuldamata jätta

2003. aasta direktiiviga¹ loodi ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem, mille eesmärk on vähendada heitkoguste kliimatilist mõju. Direktiiv näeb ette, et iga viieaastase ajavahemiku kohta töötab iga liikmesriik välja siseriikliku kava (edaspidi „jaotuskava“), milles esitatakse nende kvootide üldkogus, mida kavatakse kõnealuseks ajavahemikuks eraldada, ja kuidas neid eraldada. Kava peab põhinema objektiivsetel ja läbipaistvatel kriteeriumidel, sealhulgas direktiivis loetletud kriteeriumidel, võttes nõuetekohaselt arvesse üldsuse märkusi. Kava avaldatakse ja sellest teatatakse komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Komisjon võib kava või selle mõne aspekti tagasi lükata põhjusel, et see ei vasta direktiivis loetletud kriteeriumidele. Liikmesriik otsustab selleks ajavahemikuks eraldatavate saastekvootide üldkoguse ja algatab menetluse nende kvootide eraldamiseks iga käitise käitajale üksnes juhul, kui komisjon kavandavad muudatused heaks kiidab.

Eesti ja Poola esitasid 2006. aastal komisjonile oma jaotuskavad ajavahemiku 2008–2012 kohta. Komisjon tuvastas kahes 2007. aasta otsuses, et kõnealused jaotuskavad ei ole direktiivi kriteeriumidega kooskõlas, ja otsustas, et iga-aastaseid saastekvootide üldkoguseid tuleb vähendada vastavalt 26,7%² ja 47,8%³ võrra võrreldes üldkogustega, mida need kaks liikmesriiki kavandasid eraldada.

Seejärel esitas esiteks Poola, keda toetasid Ungari, Leedu ja Slovakkia, ning teiseks Eesti, keda toetasid Leedu ja Slovakkia, komisjoni neid puudutava otsuse peale tühistamishagi; komisjoni toetas Ühendkuningriik.

Üldkohus tühistas vaidlusalused otsused⁴ oma 23. septembri 2009. aasta otsustega. Üldkohus otsustas, et komisjon ületas neid otsuseid vastu võttes oma pädevust. Kohus tuvastas samuti, et komisjon rikkus Poola Vabariigile adresseeritud otsuse puhul põhjendamiskohustust ja Eestit puudutava otsuse puhul hea halduse põhimõtet.

Komisjon esitas Euroopa Kohtule apellatsioonkaebused, nõudes nende kohtuotsuste tühistamist⁵.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, lk 32; ELT eriväljaanne 15/07, lk 631), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta direktiiviga 2004/101/EÜ (ELT L 338, lk 18).

² 284,648332 miljonilt tonnilt süsinikdioksiidi ekvivalendilt 208,515395 miljonile tonnile süsinikdioksiidi ekvivalendile aastas.

³ 24,375045 miljonilt tonnilt süsinikdioksiidi ekvivalendilt 12,717058 miljonile tonnile süsinikdioksiidi ekvivalendile aastas.

⁴ Kohtuasi [T-183/07](#): Poola vs. komisjon ja kohtuasi [T-263/07](#): Eesti vs. komisjon (vt ka [pressiteade nr 76/09](#)).

⁵ Euroopa Kohtu otsuste langetamiseni kõnesolevates kohtuasjades on menetlus peatatud neljas Üldkohtu menetluses olevas kohtuasjas, mis puudutavad riiklikke jaotuskavasid: [T-194/07](#) Tšehhi Vabariik vs. komisjon, [T-221/07](#): Ungari vs. komisjon, [T-483/07](#) ja [T-484/07](#): Rumeenia vs. komisjon.

Euroopa Kohus lükkab täna kuulutatud otsustega tagasi argumendid, mille komisjon esitas oma apellatsioonkaebuste põhjendamiseks.

Kohus märgib, et direktiiv ei näe ette konkreetset riikliku jaotuskava koostamise ega eraldatavate kasvuhoonegaaside saastekvootide üldkoguse kindlaksmääramise meetodit. Vastupidi, direktiivis on sõnaselgelt sätestatud, et liikmesriik peab määrama eraldatavate kvootide üldkoguse kindlaks, võttes muu hulgas arvesse riiklikku energiapolitikat ja riigi kliimamuutuste programmi.

Liikmesriigil on teatav tegutsemisruum direktiivi ülevõtmisel ja seega ka nende meetmete valimisel, mida ta peab kõige sobivamaks, et saavutada nimetatud direktiivis ette nähtud tulemus.

Kohus toonitab, et võimalikud erinevused liikmesriikide kasutatud andmetes ja hindamismeetodites on liikmesriikide tegutsemisruumi väljendus, mida komisjonil tuleb kooskõla kontrolli raames austada.

Komisjonil on võimalik adekvaatselt tagada liikmesriikide võrdne kohtlemine, kui ta uurib nende esitatud jaotuskavu samasuguse hoolsusega.

Euroopa Kohus lükkab lisaks tagasi komisjoni argumendi, mille kohaselt menetlusökonoomia huvides tuleb tunnistada, et ta on pädev kindlaks määrama eraldatavate kasvuhoonegaaside saastekvootide maksimumkoguse. Tõdeda, et komisjon võib niisuguse maksimumkoguse kindlaks määrata, annaks kõnealusele institutsioonile pädevuse, millel puudub vähimgi õiguslik alus. Euroopa Kohus toonitab selles kontekstis, et komisjon ei ületa siiski oma pädevust, kui ta märgib jaotuskava tagasilükkava otsuse resolutsioonis kvootide maksimumkogust siduvalt kindlaks määramata, et ta ei lükka tagasi jaotuskavas tehtud muudatusi, kui need vastavad tagasilükkavas otsuses esitatud ettepanekutele ja soovitudele. Niisuguselt toimimine on vastavuses liikmesriikide ja komisjoni vahelise lojaalse koostöö põhimõttega ning vastab ka menetlusökonoomia eesmärkidele.

Euroopa Kohus märgib lisaks, et liidu seadusandja, kes on ainsana pädev direktiivi muutma, pidas vajalikuks teha selle sätetes muudatusi⁶. Nende muudatustega nähakse ette ühtlustatuma süsteemi rajamine, et paremini ära kasutada saastekvootidega kauplemise eeliseid, vältida siseturu moonutusi ning hõlbustada saastekvootidega kauplemise süsteemide sidumist.

Osas, milles Poola ja Eesti vaidlustatud sätted ei olnud vaidlusaluste otsuste muudest sätetest eraldatavad, tõdes Euroopa Kohus, et Üldkohus tühistas need otsused õigesti tervikuna.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiviga 2009/29/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (ELT L 140, lk 63), nähakse ette uue süsteemi loomine, mille järgi vähendatakse alates 2013. aastast (tehes arvutusi alates ajavahemiku 2008-2012 keskelt) igal aastal eraldatavat liidu saastekvootide üldkogust lineaarse teguri 1,74% võrra, võrreldes saastekvootide keskmise aastase üldkogusega, mille liikmesriigid on eraldanud vastavalt komisjoni otsustele siseriiklike saastekvootide eraldamise kavade kohta ajavahemikuks 2008-2012.